

Правове регулювання авторського права і суміжних прав

Піратство як найрозповсюдженіше порушення авторського права на об'єкти інтелектуальної власності в Інтернет-просторі

Коновалова Марина Віталіївна,

*магістрант Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького*

Актуальність теми полягає у тому, що одна з глобальних проблем в Інтернет просторі являється проблемою Інтернет–піратства, що тісно пов'язане з порушенням авторського права. «Зливають» в Інтернет все: від музики і перед-прем'єрних показів фільмів до невиданих наукових робіт і конфіденційних документів. Причиною такого феномена є, в першу чергу, недосконале і неефективне законодавство, як на рівні всесвітніх організацій, так і на рівні окремих країн.

Метою Інтернет–піратства є відтворення і розповсюдження мережею Інтернет відеоігор, фільмів, комп'ютерних програм, музичних творів, інших об'єктів, що підлягають охороні авторського права, без дозволу автора або іншої особи, яка має виключні та майнові права без дозволу на їх використання у встановленому законом порядку.

Під правопорушенням у теорії права розуміється суспільно небезпечне або шкідливе діяння (дія або бездіяльність), яке порушує норму права. Його характерною особливістю є протиправність дії або бездіяльності суб'єкта суспільних відносин.

Наслідками порушення прав інтелектуальної власності є те що на особу накладається один із видів відповідальності у вигляді цивільно-правової, адміністративної та кримінальної відповідальності.

Одним із основних видів неправомірної діяльності (яка завдає величезних збитків), що проявляється у незаконному виготовленні та розповсюдженні контрафактних примірників об'єктів авторського права, є Інтернет–піратство [1, 48].

Законодавче визначення поняття «піратства» міститься в ст. 50 Закону України «Про авторське право та суміжні права» де зазначено, що піратство це – опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і

розповсюдження контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм і програм організації мовлення [2].

Одним із найпопулярніших способів, яким контент поширюється у глобальній мережі (як легальний, так і нелегальний), є використання протоколу р2р. При звичному способі обміну файлами – одна сторона надсилає файл адресату і він його отримує у такому вигляді, у якому він був переданий. При використанні протоколу р2р кожна із сторін одночасно є і відправником і отримувачем, оскільки файл розсилається та отримується частинами.

Проблемність регулювання полягає у тому, що як приклад торрент-сайти не містять самого об'єкта авторського права, а лише посилання на осіб, які ним володіють, при чому ці особи можуть перебувати в найрізноманітніших куточках землі одночасно. Крім того, існують й інші способи обміну файлами та завантаження їх до мережі, під час яких ніхто не може проконтролювати цей процес, чи інспектувати велику кількість файлів на факт порушення авторських прав, а також невідомо, хто саме завантажив файл у мережу, особа яка має необхідний обсяг прав чи інше, у чому і виражається анонімність користувачів мережі і т.д..

Проте, слід мати на увазі, що порушення виключних майнових авторських прав завжди супроводжується з порушенням немайнових прав автора. Наприклад, права авторства (право називатися автором твору), право на ім'я (право використовувати або дозволяти використовувати твір під справжнім іменем автора, псевдонімом або без позначення імені – анонімно), право на оприлюднення твору (право оприлюднити або дозволити оприлюднювати твір у будь-якій формі), право на захист репутації автора (право на захист твору, включаючи назву твору, від будь-якого спотворення або іншого посягання, здатного завдати шкоди честі та гідності автора) [3, 9].

Одним із прикладом Інтернет-піратства в Україні стали події, які відбулися в січні 2012 року, коли сайт ex.ua був закритий за рішенням суду у рамках розслідування кримінальної справи за частиною 2 статті 176 Кримінального кодексу (порушення авторських і суміжних прав), проте з 3 лютого 2012 року сайт було знову відкрито, більшість інформації впродовж місяця стала доступною.

Більшість юристів в сфері ІТ права, вважають, що в Україні дуже складно притягнути до відповідальності за Інтернет-піратство. Адже, суб'єктом правопорушення у таких справах визнають не приватного користувача, а адміністратора мережевого ресурсу, який дозволив і

сприяв поширенню контрафакту. Спеціальної норми, що вказує на відповідальність названого суб'єкта, у вітчизняному законодавстві. Результатом є відсутність слідчої і судової практики.

Отже, однією з причин невинного розвитку та поширенню Інтернет-піратства є відношення громадськості до порушення авторських прав, більшість користувачів не замислюються про негативні наслідки безкоштовного користування Інтернет контентами, більш того, вважають це цілком природнім явищем, навіть не розуміючи, що це незаконно. Тому є необхідність удосконалення механізму захисту авторських прав; визначення механізму фіксації доказів порушення авторських прав; створення чітких методик підрахунку завданих збитків; та інших питань.

Список використаних джерел:

1. Шемшученко Ю.С. Юридична енциклопедія: Енциклопедія в 6 томах / Редкол. : Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К. : «Українська енциклопедія», 2003. – С. 48.
2. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
3. Штефан А.О. Дещо до питання про порушення у сфері авторського права / А.О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2009. – №6. – С.3-12.

Дотримання принципів академічної доброчесності як гарантія охорони авторських прав

Кульбашна Олена Анатоліївна,

кандидат юридичних наук, доцент

Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Найганебніше явище в сучасному національному освітньому просторі, яке нищить репутацію вітчизняної освітнього і наукового середовищ, – це плагіат. З одного боку останній порушує наукову етику, принципи академічної доброчесності, а з іншого – законодавець розглядає його як цивільне правопорушення, яке завдає шкоди авторським правам. Саме тому важливою гарантією дотримання авторських прав є формування в учасників освітньої, наукової чи іншої інтелектуальної творчої діяльності свідомого ставлення до принципів академічної доброчесності і внутрішньої потреби неухильного їх дотримання.

Якісна зміна системи вищої освіти вимагає оновлених підходів до навчання і викладання, утвердження етичних цінностей в освітньому процесі та науковій діяльності, створення нових механізмів побудови комунікації в закладах вищої освіти. Це сприятиме формуванню високої академічної культури, носіями якої виступають науково-педагогічні і наукові працівники, а також здобувачі освіти.

Академічна доброчесність, у розумінні статті 42 Закону України «Про освіту», – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [1].

У зв'язку з такими завданнями трудові обов'язки науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників, визначених раніше у ст. 58 Закону України «Про вищу освіту», доповнено у зв'язку з прийняттям нового Закону України «Про освіту» ще одним обов'язком : дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти [2].

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає: посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і

суміжні права; надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивне оцінювання результатів навчання. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання. Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

На наше переконання, вдосконалення правового регулювання втілення у життя принципів академічної доброчесності потрібно починати не із запровадження академічної відповідальності, а із

розробки і втілення в практику роботи закладів освіти через нормативну базу, в першу чергу на локальному рівні, комплексу виховних, мотивувальних, просвітницьких заходів, спрямованих на формування в учасників освітнього процесу стійкого внутрішнього переконання – потрібно за будь-яких умов дотримуватися принципів академічної доброчесності. Дослідники цього питання уже висловлюють слушні пропозиції МОН України щодо ініціювання загальнодержавної програми популяризації культури боротьби з плагіатом та списуванням, у тому числі через навчання студентів академічному письму, започаткування грантових дослідницьких проєктів у цій сфері, тощо [3].

Міністерство освіти і науки України рекомендує включити у внутрішню систему забезпечення якості процедури та заходи для реалізації принципів академічної доброчесності та розробити відповідну нормативно-правову базу (кодекси, положення, правила, пам'ятки тощо). Важливо, щоб вона забезпечувала виконання усіх норм вищезгаданої статті 42 Закону України «Про освіту». Водночас можуть бути створені структурні підрозділи з організації і контролю за додержанням принципів академічної доброчесності (до прикладу, група сприяння академічній доброчесності, комісія з питань етики та академічної доброчесності тощо) [4].

Перші кроки у напрямку формування в освітньому просторі усталеного порядку академічної доброчесності вже зроблені у багатьох навчальних закладах, які прийняли власні Кодекси академічної доброчесності, Етичні кодекси, тощо. Вони мають нормативну силу, обов'язкові до виконання усіма учасниками освітнього процесу в цих закладах. Досвід створення таких локальних нормативних актів потребує свого вивчення і узагальнення з метою усунення недоліків та можливості їх застосування із дотриманням прав усіх сторін. Наприклад, Кодекс академічної доброчесності Черкаського державного технологічного університету не містить переліку порушень та заходів впливу, хоч і визначає порядок перевірки та розгляду факту плагіату, а як бути з іншими порушеннями принципів академічної доброчесності, викладених в спеціальному розділі норми академічної доброчесності? [5]. Національний університет «Острозька академія» в своєму Кодексі передбачив заходи дисциплінарного або виховного характеру, зокрема відвідування спеціальних занять (тренінгів), вивчення додаткового курсу з етики, оголошення усної чи письмової догани із занесенням до особової справи порушника, обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проєктів. За допущення

порушень повторно до відрахування здобувачів освіти, звільнення науково-педагогічного працівника [6]. Проте, не регламентовано, які саме санкції та за які порушення можна застосовувати.

У нагоді може стати зарубіжний досвід вирішення означеної проблеми. Система утвердження академічної етики в США має такі риси : Кодекс честі університету виступає не інструментом покарання за академічну нечесність, а в якості пропозиції зразкових моделей поведінки при проведенні наукових досліджень; завдання Кодексу – моніторинг та оцінювання стану дотримання академічних стандартів; статистика порушень академічної чесності суттєво відрізняється в різних університетах та залежить від ступеня «суворості» Кодексу честі університету, проте кількість випадків порушення академічних стандартів зменшується при переході до наступних етапів вищої освіти; у контрактах науковців зазначено обов'язковість виконання цих стандартів і санкцій за їх порушення; на науковців здійснюється системний «тиск», спрямований на постійне дотримання визначених вимог; молоді дослідники на початку наукової кар'єри повинні вивчити спеціальний навчальний модуль та скласти іспит з результатом не меншим 80 % від максимальної оцінки; усі співробітники повинні інформувати підрозділи забезпечення академічної чесності університету про підозри щодо порушення Кодексу честі; за порушення Кодексу академічної чесності науковець може бути позбавлений наукового ступеня, оскільки він був отриманий на так званих «ненадійних принципах»; за порушення Кодексу академічної чесності науковець може бути звільнений з роботи, навіть у тому випадку, коли має позитивний контракт; факти порушення академічної чесності фіксуються в особовій справі співробітника; про факти порушення академічної чесності інформується інший університет у разі переходу туди порушника; імена порушників академічної чесності в науці оприлюднюються в спеціалізованому федеральному журналі; перевірка праць на унікальність проводиться шляхом порівняння із працями, внесеними в електронні бази даних, а також безпосередньо досвідченими науковцями при поданні наукових робіт до розгляду; фінансування наукових досліджень може бути припинено в разі виявлення факту порушення академічної чесності [7, с. 165-167].

На наше переконання, МОН має узагальнити кращий досвід розробки і прийняття Кодексів академічної доброчесності і розробити відповідні методичні рекомендації закладам освіти. Запровадження останніх сформує новий, більш якісний рівень правопорядку у сфері

академічної доброчесності. Такий рівень забезпечить дотримання авторських прав в освітньому процесі.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/paran2043#n2043>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Сацик В. Академічна доброчесність : міфічна концепція чи дієвий концепт? Для порталу «Освітня політика» / В. Сацик. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chy-diyevyj-kontsept/>
4. Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти : Лист МОН № 1/9-565 від 26.10.17 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ru.osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/57798/
5. Кодекс академічної доброчесності Черкаського державного технологічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://chdtu.edu.ua/normative/regulations/item/8892-kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-cherkaskoho-derzhavnoho-tekhnologichnoho-universytetu-zi-zminamy>
6. Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Острозька академія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.oa.edu.ua/ua/info/kodeks_akademichnoj_dobrochesnosti
7. Лічман Т. Процедура розгляду справ про порушення стандартів академічної чесності / Т. Лічман. // Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / За заг. ред. Т. Фіпікова. А. Артюхова. – К. : Таксон, 2016. – С. 151 – 170.

Інтелектуальна власність у fashion-індустрії

Скоробрещук Ірина Миколаївна,

*магістрант Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького*

Українська fashion-індустрія – це одна з небагатьох галузей, яка сьогодні розвивається настільки динамічно, що відомі міжнародні бренди почали запозичувати ідеї українських дизайнерів без їх дозволу.

Підвищена увага до української моди зумовлює необхідність ефективного захисту інтелектуальної власності (далі – ІВ) в таких сферах, як одяг, взуття та аксесуари.

Зовнішній вигляд речі, зокрема, таких її елементів «trade dress» як логотип, дизайн, колір та назва, може бути захищений в Україні свідоцтвом на знак для товарів і послуг, патентом на промисловий зразок або винахід, а також авторським правом. Українські дизайнери рідко вдаються до комплексного захисту своїх творів, віддаючи перевагу одному або кільком способам захисту. Зупинимось на найбільш розповсюджених з них.

Таким чином, метою статті є аналіз профільного законодавства України у сфері фешн-індустрії, яке захищає особисті немайнові та майнові права дизайнерів як авторів об'єктів права інтелектуальної власності.

Основними способами охорони авторського та суміжних прав у fashion-індустрії є реєстрація торгових марок, отримання патенту на промисловий зразок, комерційна таємниця та ноу-хау.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», правова охорона поширюється тільки на форму вираження твору, а не на ідеї, методи, процеси, способи та концепції.

Тобто, дизайнерські техніки вишивки, методи формування викрійок, особлива техніка в'язання, тощо – авторським правом не охороняються, їх можна лише запатентувати. Авторське право у фешн-індустрії може охороняти ескізи одягу, викрійки як твори образотворчого та ужиткового мистецтва, проте не сам одяг, який є утилітарним продуктом. Така концепція домінує в США, де одяг будь-якого дизайну авторським правом не захищений. В Україні, аби захистити свої авторські права на малюнок чи ескіз виробу, дизайнеру

не обов'язково їх реєструвати, варто подбати про підтвердження факту та дати їх створення [5].

Зареєстрована ТМ може надавати правову охорону імені дизайнера, назві бренду, емблемі, логотипу, кольору або комбінації кольорів, візерунку, тощо. Українські дизайнери найчастіше реєструють в якості торгових марок свої імена (псевдоніми), іноді в комбінації з графічним зображенням. При цьому власником торгової марки може виступати сам дизайнер, як для торгових марок Andre Tan, Diana Dorozhkina, KARAVAY, FROLOV, Poustovit, так і юридична особа (компанія-виробник), наприклад, для ТМ GASSE (дизайнер Айна Гассе).

Реєстрацію імені дизайнера як ТМ можна вважати найефективнішим способом захисту бренду. Проте, світова практика демонструє випадки, коли такий інструмент захисту може спрацювати проти самого дизайнера. Так сталося з Паоло Гуччі, головним дизайнером та онуком засновника компанії Gucci, якому суд заборонив використовувати його прізвище для позначення своїх дизайнів після того, як він покинув сімейний бізнес. Аналогічна доля спіткала і Пола Франка, який залишив Paul Frank Industries Inc. Кожна з цих компаній подбала, щоб такий цінний нематеріальний актив як торгова марка залишився у її власності [1].

Нещодавно на шпальтах газет пролунав скандал з відомою в Росії та за її межами дизайнером Анастасією Швачко, більш знаною в fashion-індустрії як Asya Malbershtein. Після неочікуваного для самої Анастасії розриву стосунків з діловим партнером, ТМ Asya Malbershtein залишилась у власності юридичної особи, тоді як сама Анастасія фактично втратила бізнес та свій псевдонім

В якості торгової марки можуть бути зареєстровані не лише назва бренду, прізвище дизайнера, але й колір або комбінація кольорів. Така практика не є поширеною для України, але використовується відомими світовими брендами. Справа в тому, що отримати правову охорону на певний колір і навіть їх комбінацію доволі складно. Необхідно довести, що такий колір асоціюється з конкретним представником fashion-індустрії, як блакитна коробочка з Tiffany, чи червона підощва для взуття з Christian Louboutin.

Зареєстрована торгова марка є ефективним інструментом захисту від контрафакту та імпорту підробок, проте вона не допоможе захистити цілу колекцію від плагіату. Адже за час, відведений законом на реєстрацію ТМ, дизайнер може створити та випустити на ринок

декілька колекцій. Особливо це стосується такої сфери як “fast fashion”, найяскравішим представником якої є компанія Inditex та її бренд ZARA. Колекції цієї компанії оновлюються кожні два тижні, що просто унеможливило захист кожної окремої речі.

Тому титани моди отримують правову охорону для окремих елементів, які використовуються в кожній колекції, як, наприклад, торгова марка чи дизайнерський принт тканини. Для прикладу, компанія Hermes Int. реєструє в якості торгових марок назви своїх найвідоміших сумок Birkin та Kelly, і навіть зображення замків для сумочок. В якості торгових марок компанії Louis Vuitton зареєстровані відомі на весь світ візерунки та їх елементи, зображення сумок, характерні замочки та навіть вид сап'яну. Але при цьому речі саме компанії Louis Vuitton підроблюють найбільше у світі [3].

Представники української фешн-індустрії не надто переймаються захистом прав ІВ на створювані ними моделі, більше уваги приділяючи захисту свого бренду. З одного боку така ситуація є виправданою, адже випадки плагіату українських дизайнерів зустрічаються не так вже й часто, чого не скажеш про світові бренди. З іншого боку, якщо дизайнер створює якусь унікальну модель, технологію чи принт, доцільно її зареєструвати як промисловий зразок.

У 2016 р. Андрій Тищенко (більш відомий як Andre Tan) розробляючи дизайн форми українських спортсменів для олімпійських ігор в Ріо, створив унікальний принт для тканини в стилі національних кольорів, який отримав назву «діамантова Україна» та зареєстрував малюнок принту як промисловий зразок. Діана Дорожкіна запатентувала як промисловий зразок створену нею оригінальну модель жіночого жилету з назвою «D DREAM». Але такі випадки є скоріше виключенням [4].

Окрім назви та форми виробу доволі часто охорони потребують спеціальні техніки його створення, наприклад, нанесення візерунку на тканину, секрети виробництва. Такі техніки вважаються ноу-хау і охороняються комерційною таємницею. WIPO наводить як приклад секрету виробництва в індустрії моди ІТ-систему компанії ZARA [2].

Як висновок, можна сказати, що зважаючи на динаміку розвитку української fashion-індустрії, нашій державі доцільно рухатись в напрямку охорони ІВ, яка існує в Європейському союзі. Відповідно до спеціального акту Community Design Protection Regulation 2002 охорону в ЄС можуть отримати як зареєстровані, так і не зареєстровані

дизайнерські об'єкти. Такий спосіб захисту вже запропонований законопроектом 5699, норми якого, сподіваємося, будуть прийняті найближчим часом.

Список використаних джерел:

1. Фешн-індустрія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://megasite.in.ua/131260-feshn-industriya.html>
2. Ганзієнко Д. Як дизайнеру в Україні захистити свою творчість [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/ganzienko/jak-dizajneru-v-ukrajini-zahistiti-svoju-tvorchist-1553786.html>
3. Токарева В. Захист інтелектуальної власності в галузі індустрії моди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8241/Chasopys%20162-165.pdf.pdf?sequence=1>
4. Пашковська Т. Fashion Law: копіювати не можна заборонити! [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/fashion-law-kopiyuvati-ne-mozhna-zaboroniti.html>
5. Спіфанова Н. Fashion Law: модні бренди та судові тренди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/golovna/fashion-law-modni-brendi-ta-sudovi-trendi.html>

Авторське право деяких суб'єктів, які беруть участь в діяльності організації ЗМІ

Тараненко Сергій Михайлович,

кандидат юридичних наук, доцент

Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Іваненко Наталія Валеріївна,

магістрант Черкаського національного університету

імені Богдана Хмельницького

Відомо, що у сфері діяльності організацій ЗМІ постійно задіяні такі суб'єкти авторського права як, автори репортажу кореспонденції, інтерв'ю, статті, рецензії, перекладу, рекламного матеріалу, малюнка, фотографії, а також інші творчі особи. Принагідно зазначити, що результатами їхньої діяльності є нові об'єкти, а саме: газети, журнали, телепередачі тощо. Доцільно зазначити, що ці об'єкти різні за змістом і складаються, насамперед, з окремих творів, які різняться між собою за (жанром, тематикою і стилем). Тому беручи до уваги це під час у підготовки до випуску таких складених творів залучаються особи різного творчого профілю. В той же час деякі з них в процесі своєї діяльності можуть набувати статусу суб'єкта авторського права.

Так будучи суб'єктом авторського права, у особи виникає певний, визначений законодавством, обсяг як майнових так і особистих немайнових прав на створений нею об'єкт.

Утім у ст.7 Закону України «Про авторське право і суміжні права», зазначено, що суб'єктами авторського права є автори творів, їх спадкоємці та особи, яким автори чи їх спадкоємці передали свої авторські майнові права [1]. Де, відповідно до п.1 ст. 1 Закону України «Про авторське права і суміжні права» автором є фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір [1].

Водночас Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» [2] та Закон України «Про інформаційні агентства» [3] серед суб'єктів інформаційних відносин виділяє окремо журналіста й автора. Не буде перебільшеним і те, що авторами в масмедіа є професійні журналісти, автори, що співпрацюють з редакціями ЗМІ, фотографи, оператори, режисери та інші особи.

Загальноприйнятою є точка зору про те, що термін «журналіст» застосовується до працівника організації ЗМІ, коли мова йде про використання ним документів та збір інформації [4].